Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШИНАРА, 16 ИЮЛЬ, 1985 ШУ. ● № 85 (7120). ● Мах 3 кеп.

КПСС ЦК Политбюро

КПСС ЦК Политбюро арґlанарча заседане йийцай 1985 шера хьалхарча ахь бетта хьалха боахам дерґlаехара тогташ, белгалдаькхаз шера план а еррига пятилетка а кхоачашьчера партийн, советски, боахама орґанийн декхарийн. Иа дош дицдан белгалдаькхад, кararча шера хьалхарча ахь бетта экономика а наьха хьал-таро а діаХо дерґlаенаиґга. Диадерхьаьнг дитт хьалгІа боахам дерґlаболабечу Іан замалаьха нийсденна тlехьаьнсар. Хьалхарча ах шера промышленнин производства боарам лаькбеннаб 3,1 процент, цу юкъе шоллаґlча квартале — 4,2 процент. Біарча хьанйдача толаме янтедаькнад Іай боахан кхоаблгІа, хаппахь чакхдьаьхад юрта боахаме кханнарча біаьстан балхаш. Товлуш доагІа машиннаькьгІа транспорта ґlулакхаш.

Цунца цхьана заседане белгалдаькхад, хьалха боахама цхьадолча доаькъошка шера планах біоа заданеш кхоачашъера эша темпаш ца хилар, Миннефтепрома, Минчермета, Минудобреней, Минстройматериалий, Минлесбумпрома, цхьаьлча кхыча министерташа кхоачашъяьш продукци маьхьалгІкхара планаш. Дуккхача объединешеш предприятеешан хІанз а кхоачашдан договорех дола дІенхараш. Гіишлошхо ца Іаламдаьлаш бизаача бовраде производственнин мощносташ социально - бытовой лоархІам боа объекташ хьалъьн а яьхьа болх бе бо-лайойийлгІа. Кхоачашьчаьл розничнин товарооборота план, цхьаьлча районашка бизаача боаранеш кхоачашдан товарийн вахаре эшарна хьалсьарра бахача наьха хьашташ.

Из дош дувцаш белгалдаькхкар, план кхоачашьчеча тlехьаьбисара керттера бахьан кхоачам болаш производства эффективность дерґlа ца Іоалаелга, боахам интенсивно дерґlахара наьхьа тlа боаккхлга мела деладерґа хилар. министерташта, ведомстваша, союзни республикийн Минтрий Советашта, объединенейн предприятейн культалгхота, еррига кхаьхьегаме коллективашна хьалхашка декхар оттаьдаш 1985 шерин хьалдачча ахь бетта итогийн тlехьаьбисара бахьанийн тlехьаьрґгача анализа ларда тlа шоллаґlча ах шера производство дерґlаехар сиздарґа эша ґlулаелхаш чакхдаха. Белгалдаькхкад, ха діа ца яхийтар, кхоачамбоаьрашца діадахара болх сиьбен, 1985 шера плани социалистически декхарийн кхоачашдера мел эшар дар, шийттаьлгІа пятилетка толаме діаБолаяра чІоагІа база хьанколлар лоарХІаме долга.

Политбюро йийцай боахам белабара керда методаш діа-хо дерґlаболаяреш илмантехнически прогресс сихьчера ца воздействи чІоагІо-ярен дош. Белгалдаькхкад, производственни объединенейн предприятейн боьхонаш шерьара, цар бехнотокхам лаькбара экономически эксперимент чаьхьяькхар бахьан долаш кхаьхьегаме коллективай болх тоабеннидга.

1984 шера экономически экспериментехь даькъа лоацаьна министерташ предприятеешна тlехькоачашъьяьш производства, кхаьхьегаме овсарле ланхьара; пайда бара, продуктера діадолар кІезнгдара, лакха дикал бола продукци арахецара, заданеш. Производство дерґlаболаґlнга Іалашдолаьл болхкой тlа ца тохаш, хІаьта цхьаьлча моттигашка — болхлой кІезнгбеш а. ЛоархІаме ца бакьякхаш халкъа боахама доал дара біарчча бола система хьакхоллара наькъа тlа.

Цуداش КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советоа Іайийача сонам тlа кІоьчстадаьл КПСС ЦК апрельскин а, июльскин а (1985 ш.). Пленумий решенешна, илман-техникин прогресс сихьра дешашта КПСС ЦК хиннача совещане еннача установкашка хьежжа боахама доал дара механизм діаХо тоаяра лостамаш. Кхы а чІоагІе лаьрхІад производства эффективности техникин боарамн лаькбара, арахецара продукци дикаґlа хиннитара хьашт доаш, кхаьхьегаме коллективаш, халкъа боахама еррига звеньин хилар, Дикка лаькъу производства дерґlаехара, социально - культурни ґlулаелхий, фусамаш хьалъьра фондех пайда эцачарх тароташ. 1986 шу доладелча деиз кепдачча тайпара боахам лелабара хьалех болх беш йола министерташ дуккхаґlа курсьа. Партийни, советски, боахама, профсоюзни, комсомольски организацешта хьалхашка декхар оттаьдаш боахам лелабара керда формаш методаш хьинарґlа юкъайоалаьра тlаберзабаь болх организаторски а политически а болх чІоагІе, массанаьха хозяйственни расчет чІоагІе, производственна кулгалделга тоаяра.

— Политбюро йийцай Байкало-Амурски машиннаьк діаХо хьалбеш дІ дезарех йола дош. Цу лешца КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советоа Іайийца сонам тlа белгалдаьхад шийттаьлгІа пятилетка беррига ниьз болх бе болабІийтлгІа, мел яьш ужаьценой, дешара, торговлен, культурно - бытовой объекташ йоьла городашн поселенаьш хьалъьн боахкіга, цунца Сибиран Гаьнарча Малхбоаленн районаш промышленно кararазяр сиздерґа Іалашдеиґгола хьалда ґlулаелхаш.

Чхьаґlарн кІаранъ арахецлга кІезнгдарна дувзаьнгонн сомех, юмарех, комсет длиз-сомех, нийца эцара де дезарашш дийнад. Чхьаґlарен спиртен промышленности цхьаьлча предприятеш наха хоатташ йола продукци арахецарга яха, бахача нахага дуккхаґlа мерда йоаьш сомаш, юмараш, комсаш йохка лаьрхІад.

Политбюро йийцай, лоттаґlала вязитах СССР-е хиннача СФРЮ Союзни исполнительни печа Председателла М. Планинца новкъоста М. С. Горбачева къамаьла, хІаьта иштта новкъоста Н. А. Тихонова переговорийн а итогаш, Белградьаьнкад, СССР-ан СФРЮ-нен юкъера лоттаґlа ґlулаелхаш хувцаьлургдоацаш хилар, цхьана кийчдаьчу документийн ларда тlа дерригача доаькъошка віаьш цхьана лоттаґlала ґlулаелхаш дерґlаоаладе ловш хилар хьы діаьхьа а цу вІашагІкхетарца хьалъьхкалга. Діа-хьа дагабаларо хьагоІтад хІанзарча дунен керттерча проблемай хьакъьхара СССР-н СФРЮ-н позицеш гарга е вІашагІкхеташ хилар, шин мехка юкъера ґlулаелхаш шерьара, дунен халкъашта юкъера хьал тоадара, віаьш кхеташ тешаш хилар чІоагІдара цо новкъостал лелле.

Политбюрос могалгІ новкъоста Э. А. Шеварднадзе Венерски Хьалха Республика кхыча мехкашарча ґlулаелхий министрашца П. Варконица Москве хиннача переговорийн итогаш.

КПСС ЦК Политбюрос иштта решенеш Іайийай партийн, паччахьалкхен, боахам лелабара цхьаьлча кхыча дешаех.

ПРАВОПОРЯДОК ЧІОАГІЪЕ, ЗАКОННОСТЬ ЛОРАЕ

Селхан, КПСС Нохч-Ґlалґlай обкомс право лорареча органий кулгалдеча составна совещани хилар, даькъа лоацаш КПСС горкомийн райкомийн секретарашца, горрайисполкомийн председателашца а болаш.

Цунца йийцар «Ах шера зуламан дерашца кхьовсам лоттабеш бавча балха итогехьа КПСС ЦК діаДехьаришка хьежжа пара лорареш чакхдоахача ґlулакхий эффективность лакхьара хьалхашка латтача декхарехь» яха доаш. Цу хьалъьехьа доаладо йитр Нохч - Ґlалґlай АССР прокурора А. И Ростова.

Цул тlехьагlа къамаьлаш дир НҐlАССР чурча ґlулакхий министра Ю. Ю. Мигенкоис. НҐlАССР юстицен министра И. А. Албастова, Шалински районна прокурора Х. Х. Махамашаева. Назрановски районнин халъьа суда председателла Б. М. Гордонова. Октябрьски районна чурча ґlулакхий отдела начальника В. П. Акулова, кхаьбараш.

Бухсоюцан къамаьл дир парте обкомна хьалхарча секретара В. К. Фотеева. Цо хьалийхар право лорареча органий балха эффективность лакхьегІа, социалистически зарождаш телхадерашца парте ЦК апрельски (1985 ш.) Пленумо. СССР Лаккехьарча Совета исполкомна сессе діа ма дехьара кхьовсам лоттабеллга.

Совещане балха юкъе даькъа дальдар парте обкомна секретара З. А. Яндиевас, НҐlАССР Министрий Совета председателла М. А. Меримова, парте Грозненски горкома секретара Н. И. Семенова. КПСС обкомна бюро члена.

Сийле хийла хьалхалаттарий!

КПСС Обкома бюро, Нохч-Ґlалґlай АССР Министрий Совет, облсовпроф, ВЛКСМ обком хьежжа 1984—1985 шерашка Іан замалаьха хьаьбай продукташ духкаґlа яхарн кийчьяран районаш, колхозаша, совхозаша, фермаша, бригадаша, хьаьбай боахама боттлоца лелаььчьа республикийн социалистически яхьа тогташка.

Социалистически яхье котьаьннарг лаьрхІай:

РАЙОНАШ:

НАДТЕРЕЧНИ, АЧХОЙ-МАРТАНОВСКИ

Районашта хьалхара моттиг хьежжайй, КПСС обкома, Нохч-Ґlалґlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тала Це байракх а луш республикийн Сийлен улга тІа йьхай.

ГРОЗНЕНСКИ

Районе шоллаґlа моттиг а хьежжеш КПСС обкома, Нохч-Ґlалґlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай.

НОЖАЙ-ЮРТОВСКИ

Районе кхоаллаґlа моттиг а хьежжеш КПСС обкома, Нохч-Ґlалґlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай.

БОАХАМАШ:

1984—1985 шерашка Іан замалаьха лаьхьа хьохкамаш дехарх» 1985 шера хьалхарча ях бетта хьаьбай продукци кийчьяра ґlлан кхоачашьчеи республике йьрмаче социалистически яхье котдаьннарех лаьрґlа боахамаш.

КПСС обкома, Нохч-Ґlалґlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота а луш, республикански Сийлен улга тІа а боахам социалистически яхье хьалхара моттиг хьожжайй:

Надтеречни районе «Гвардейский» совхоза;

Назрановски районе «40 лет Октября» яхача совхоза;

Грозненски районе «Атагинский» совхоза;

Беденски районе Орджоникиидзе цІерґlча колхоза;

Шалински районе «Московский» совхоза;

Шелковской районе «Карґlалинский» совхоза;

Грозненски районе «Старопромысловский» яхача птицефабрикана.

КПСС обкома, Нохч-Ґlалґlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота а луш шоллаґlа моттиг хьожжайй:

Назрановски районе «Назрановский» совхоза;

Грозненски районе 1 Мая цІерґlча колхоза.

Сунженски районе XX партсъезда цІерґlча колхоза;

Шалински районе «Искра» яхача совхоза;

Ножай-Юртовски районе Ленина цІерґlча колхоза;

Ачхой-Мартановски районе «Лермонтовский» совхоза;

Грозненски районе «Молочный № 1» яхача совхоза.

ФЕРМАШ

БРИГАДАШИ

СССР юртбоахама Министерстван СССР юртбоахама болхлой профсоюза ЦК-ан сийлен грамоташ ахчан премеш ялера представленин ЙЙ:

Назрановски районе «40 лет Октября» яхача совхоза шурий комплексана;

Ножай-Юртовски районе Ленина цІерґlча колхоза хьаьбай фермина.

Социалистически яхьа котьаьннарга а лаьрхІа ахчан премеш енкай:

Шалински районе «Искра» яхача совхоза № 1 йолча шурий фермана;

Ачхой-Мартановски районе «Бамутский» совхоза шурий фермана;

Шалински районе «Южный» совхоза шурий фермана;

Шалински районе «Курчалойский» совхоза шурий фермана;

Гудермесски районе «Правда» яхача совхоза шурий фермана;

Малгобекски районе «Кавказ» совхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Мусцов Г.);

Наурски районе Ленина цІерґlча колхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Хамидов Э.);

Наурски районе Ленина цІерґlча колхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Хадумов А.);

Шелковской районе «Чераланский» колхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Джадаев С.);

Надтеречни районе «Горагорский» совхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Витригов Я.-А.);

Беденски районе Ленина цІерґlча колхоза № 3 йола шурий фермана;

Надтеречни районе «Горагорский» совхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Дибиров Ш.);

Ачхой-Мартановски районе «Лермонтовский» совхоза № 2 йолча шурий фермана;

Сунженски районе ЦІечу Эскара цІерґlча колхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Карнукаев И.);

Ножай-Юртовски районе Гагарина цІерґlча колхоза шурий фермана;

Ачхой-Мартановски районе «Овощевод» яхача совхоза шурий фермана;

Назрановски районе «Назрановский» совхоза Пхьилекъонгий-Юртарча шурий фермана;

Наурски районе «Россия» яхача колхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Исаев А.);

Наурски районе Ленина цІерґlча колхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Хамзаев М.);

Наурски районе «Притеречный» совхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Хасиев Э.);

Ачхой - Мартановски районе «Орджоникиидзевский» совхоза шурий фермана;

Ленински районе «Родина» яхача совхоза шурий фермана;

Шелковской районе «Красный пахарь» яхача колхоза жу Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Аксанов А.);

Шелковской районе «Красный пахарь» яхача колхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Анзуров А.);

Шелковской районе «Коминтерн» яхача колхоза жа Іуй бригадана (воккхаґlаьола жа Іу Гайсанев Г.).

ПРОИЗВОДСТВЕ ХЬАЛХАЛАТТАРАШ

СССР юртбоахама Министерстван СССР юртбоахама болхлой профсоюза ЦК-ан сийлен грамоташ а луш ахчан премеш ялера представленин ЙЙ:

С. Арунована — Шелковской районе «Красный пахарь» яхача колхозе доькрийна;

А. Т. Савенкова — Шелковской районе «Красный пахарь» яхача колхозе скотникъ;

Т. Аласкановна — Беденски районе Ленина цІерґlча колхозе таьхий лелаьрна;

Р. Савицкавна — Шалински районе «Шалинский» совхоза хьакъарч лелачох;

Х. Насухановна — Надтеречни районе «Гвардейский» совхозе скотникъ;

Л. Исмаиловна — Шелковской районе «Карґlалинский» совхоза скотникъ;

Д. Балтаевана — Назрановский районе «40 лет Октября» яхача совхоза доькрийна;

Б. Курбановна — Грозненски районе «Куларинский» совхоза доькрийна.

Социалистически яхье котьаьннарг а лаьрхІа КПСС обкома, Нохч-Ґlалґlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома сийлен грамоташ маьхе совгІаташ деннад шо-шоай профессеґlа республиканскин социалистически яхьа условеш кхоачашьелгІа ілалашдаьча хьаьбаьн лелаьрна болхлой группана.

РЕПОРТАЖ

ХЬУВКЪАМ-85

Сихеи ца дойташ чуэц ялат

Шерра даьржад Ачхой-Мартановски района «Самашкинский» совхозе кІи-марса балхаш. Юрта гаьна йоацача моттиг хьекха насарех Іобилла 560 гектара тІа мухх ба. Кхай бистерча стане ва ипатовски хьисане ялат чуэцара вІашагІьеллача транспортно - механизированний отрядо кулгалдеш вола совхоза керттера агроном Назиров Салаудин, наьха культурно-бытовой хьалаг вІаштІехьдахара, социалистически иэь лелаьра бехнтокхаме вола совхоза парткома секретарь Ермолаев Мовла, цун гІонча боахама профкома председатель Сулаев Мохьмад, «Орджоникиидзевский» совхоза керттера инженер Байдуев Іийсат «Госкомсельхозхимия» районерча отделене инженер Есмирзаев Лечен.

— Байдуеви Есмирзаеви тха ялат чуэцача даькъа лоацаш ба, — йоаь Ермолаева. — Іийса «Консервлодоовощхоз» объединене тха районе йолча совхозий комбайнерех ялат чуэцара вІашагІьеллача отряда кулгалхо ва, хІаьта Лечи техниканна техобслуживаниеча авенона церте латтт. Отряде 16 комбайн я. Хьекъа насарех Іобилла эцухх оардаш йоахх уж хІанз. Царел совгІа из болх беш совхозе ялх комбайн а я. Дешо бое болчи форда тІа лелача кемашта тара я уж гаьнара хьекъа.

Ялат мел цІена чуэц хьажа долх тхо. Арданза биса мах-ха ка наггахь мара корабгІан кхай тІа. ЦхьаьнгІа, из культура цхьаьлча моттигашка боарамал лаькгаґlа юкьнаш юташ хьекха шийсьлар.

— Комбайнерий бекн бан, — йоаь Ермолаев Мовле. — Мухх боарамал лаькгаґlа хьокх цар йоачано из лаьрта бужабаьча моттигашка. Тха кхаштта юкъе шьхьа нийслу мухх Іобижа моттигашца, из а цхьан оагІорхьа а бошцан урагІен пхоранен уллаш.

Хьувтъам ма хулла сихаґlа чуэцар дуьхьа шерра яхь яьржай хьаьшашта а фусамдаьшта а юкъе. Ялат хьокхаш а оардаш а боаккхарашта юкъе хьалха фусамдай ба — Юсупов Рашидн Сайдулаев Усмани. Ший даьл Іалел кхьметтел хьалхаьвинчар из.

Йокха бакъа опыт я хІанз юртбоахама института 5-ча курсе дешаш йолчу Усмана. Из ва Нохч - Ґlалґlай АССР заслуженни агроном яха цІи лелаеш.

КІи-марс діаболабаьча денз кхычарел дуккхаґlа болх баьл цар кхьвнне. ЦхьаьнгІа, новкъостала хьаьший кхо ди тlехьаґlа бакъха хилар лаьрхІаче, ялат оардача СайдулаевгІарел дукха тlеха ба бо-саш, цхьаьлча деношка уж а тlехьабуташ кхькег «Урожайный» совхозерча Асхабов Ахьмадан Шамаев Іумар-Хьажен, «Новосельский» — Музаев Амсада, «Орджоникиидзевский» — Багаев Вахас, «Овощевод» — Шахбиев Эте, «Ореховский» — Хьажуриков Хьусена. Шоай юрта а совхоза а сий ца ходе і ер-ґlаьнгІ ца Іаьнхоачу ду. Дийнахьа юкъера лаьрхІача 22—24 тонн ялат оард царех хІаране, норма 18 тонн болаш.

Цхьаьнга біаь гектар мухх хІанале 1100 гектара тІара бар чуэцаш. ХІара гектара тІа планзд совгІа 0,5 тонтинг йоаьшш 22,5 центр мухх боал. ХІанале 2470 тонн гарґlа діабихьаьд из хьатта. Цу дерригнех дар кьаьгІа хьаьлхех ялат чуэцара «Экран» яхача моттиг хьалтехь йоахача «молниеца», сводкаша, графикаша, хьыча гейтара агитане.

Ваьхьаьнгар делкъа ха. Стан йолча хьаґlайоалаю еррига техника. Механизаторашца хаттараш а даь даь хьаьлхе хьаьна кода Есмирзаев ший новкъостанца.

Нах цхьан моттиг гулбу Ермолаев Мовлен Сулаев Мохьмадех. Хьалхарча дийнахьа бььча балха итогех Сулаева ахчан премеш лу Сайдулаев Іалена, Сайдулаев Усмана, Асхабов Ахьмада, Баьлов Вахийна. Карара кара тела цІе вымпел Сайдулаев Усмана кхоач. Хьалхарча дийнахьа массарел дуккхаґlа—28 тонн ялат ьарда хиннад цо.

Собрани чакхъььчуна Іийне хуррйолаш тІа гата техача йокхача лафета тІа хІама ца ловзаш ялат чуэцара даькъа лоацараш. Сиха ду цанна ґlулаелх поараша Бахарригова Деше, Янарсаева Нура, Кусуева Раисас. Мецбеннидга дий а хаш, бакъда, чамболаш бухь наха цар кийчьаьнна. Хьоженнаьнна ма мохьла шийла масхам да кхай бисте. Іийне діаоттаьш латтача йокхача сеппа чу.

Болх чакхбаьлча діайха хий а доагІаш болча душе лувча йиш йолаш ва хІаравар; діа-хьа лела душ районе духькаша уьх совхозе йьй.

Нах хІама ва Іохайийа 15—20 минут яьлча кхай тІа хьакхоач «автолавка». Цунна го бу наха. ТІаккха ешаша эцара а нийце Нашаров Салаудеи Мовлаев Іумарах тІа ховш.

Дика вІаштІехьбаьнкхаб боахаме ца бола ялат чуэцара болх. Шоай еча йоахкоа геттара рацьа да кас. Цудухьа овсаре дУ шоаш хьадер.

— Кіа а ардаша біса 500 гектара тІара мухх а хьаьх балха дийнахьа чубена дарґlа тхо, — йоаь Нашарова. — Кхоана ухказа хьаґlайоаґlарйолаш я хІанз горох чуэцаш йоаьлла ялх комбайн а. Болх кхы а сихаґlа діаґlорґба тІаккха. Оаха дийрхІа хиннача дийнаьра 10 балла дийнахьа на бола ялат чуэц йиш хуьрьа тха.

М. ХАМАТХАНОВ.

СУРТАШ ТІА: «Самашкинский» совхоза толашаґlа вола комбайнер У. Сайдулаев; цу боахама ялат чуэцаш йоахка комбайнаш.

М. МАЛУЕВА сурташ.

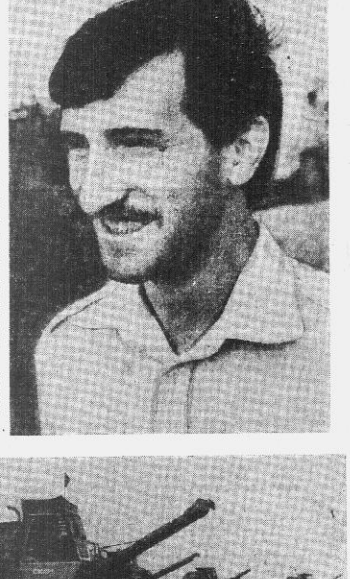

ҐІишлош хьалъяр—комплексни хьисапе

Ужх деношка Грозне, КПСС обкома поцлиенчеш просвещено ІІІаґlа тлар Нохч - Ґlалґlайаьчеи ґlишлопиндустре ґlишлоин промышленностеи предприятей партийно - боахама актива собран.

Илман - техницеи прогресс елга сиьдарґа долча дешах КПСС ЦК хиннача совещане положенешеи выполнешеи хьежжа республике капитальни ґlишлоньчееи ґlишлоиндустре промышленностеи декхарех лаьца доаькъ йитр парте Нохч-Ґlалґlай обкома секретара Е. В. Тумсоева.

ґlишлоиоцца хоадамболаеи доаькъ ца йолаеш дахар хьаьча, ах шера задани толаме кхоачашьр белгала а доаькхаш, доькдаьчка керттера тергаьх тІабохийтар даьстаьа ца хьостаьнна йолча проблеманца. Хьалха саппа хІанз а віаштІехьдаькхана да предприятей - заказчикийн, проектировщикийн, подрядчикийн балха ґlулаелхашта координаци елга тоадар, биззаа пайда йийцаеш капитальни вложенеш, дукхаеча объектташ, материальни средташ а хьахьегаме ресурсашца діа-хьа хьежжаеш моттигаеш нийслу, хьалъьхаеча йолча ґlишлоиний процент йоькха я. Уж а кхидела а кхоачамбоацараеш нийслу технологически «цепочка» тайп-тайпанча ґlишлоиндустрийн болх во віаштІехьбаькхарах.

Цеихаштта дола декхараеш хьалхашка датт ґlишлоиндустре, ґlишлоин материалий промышленностеи хьаьсьгІаеш коллективашта. Цар хьалхарча ярґlаеш цІенхаштта лаккъе еза производствена культура, таханарча денга віа илман - техницеи прогресса діаеҐlаьхнача діаеҐlаьхнача хьежжа, біубенна керда техника юкъеболаеш еза предприятешка.

Дувцаеча дешах лаьца пренешка къамаьлаеш дир КПСС Шалински районна секретара **Ю. Д. Усамова**, «Грозгоспроводстроеш» треста управляюще **М. А.-М. Мутадаева**, ґlишлоин - ґlишлоинматериалий промышленностеи болхлой профсоюза Нохч - Ґlалґlай обкома председателла **Л. Д. Дзейтовас**. Наурски райисполкомна председателла **С. С. Аюбова**, Нохч-Ґlалґlай ґlишлоин управлене СМУ-2 комплексни бригада бригадиреш, Социалистически Къаьхьегама Турпала **Ш. Хаджиева**, «Чеченингушстройматериалы» производственни объединене генеральни директора **К. А. Батаева**, ґlишлоиндустре НТО областной совета председателла **Г. А. Айрапетова**, «Аргунводпрос» производственни объединене генеральни директора **О. М. Ужахова**, «Чечингилхозстрой» объединене правлене председателла **Р. М. Гайбекова**, Нохч-Ґlалґlай ґlишлоин управлене керттерча инженера **И. М. Селезнева**, НҐlАССР Госстроеш председателла **Т. М. Дидигова**, хьалъеш латтача Гучдермесски биохимически завода директора **В. И. Резниченкос**, «Чечингражданпроект» института директора **А. Д. Ивановс**.

Къамаьлаеш даьрша белгалдаькхкар ґlишлоин даьхьа предприятешка хІанз а тІе-хьа пайда эцанза йола тароташ кІезнга ца хилар, уж кхоачашйча къахьегама коллективашка балха эффективности дикали чІоагІа ланхьлургхилар, дийцар Іилмантехникеи прогресса карґlайийнарех биззаґlа пайда эцара белгалъяхача хоадамболча мероприятеех.

ґlишлоин ґlишлоиндустреи предприятешца ма могта хьаьхьегаеш овсарле лаьхьяра, объекташ хьалъеш йоаькха ца лоаьъяра, балхашка діадодар лоьхдара, цар динад тоаяра тІаерзаяь дийцача деш йола резолюци тІаийцар.

Хьайбай продукци алсамйоах

Кararча шера паччахьалкхенга хьайбай продукташ йоахара планаш толаме кхоачашъю Малгобекски районе М. Горьке цІерґlча комсий совхоза ферма коллективо.

Иштта, діабахача ях бетта 538 тонн шура діаенкай цар молаводе, планаґlа діаяла йоаґlар 320 тонн йолаш, хІаьта цу юкъа дулх а дехкад 38 тонн, план 25 тонн йолаш.

Діадахача шера ехка хиннача продукташца нийсйича ужх шера шуреп дулхи цкъан аьхаззен дуккхаґlа дехна йийнадаш;

Доярташта юкъе хьадле ьяьхкай Евлоева Либиэана. Ялх бетта хІара ше хьожжа Іаттагара 1842 килограмм шура ьяьхкай цо.

С. СУРХОЕВ.

Іилман-технически прогресс сихъяра наькъваГІа

КЕРТТЕРДАР ДИЦДАЛИЙТАД

Массехк шу хьалха дикаГІа предприятеташ юкъе лоархІаш яр Грозненски «Трансмаш» ХІа завод. Цо хадранза хсоачаш тІехнхочаш іора производственни заданеш. Хіаьта хІанз фу хиннад? Из хаттар дир ва завода партбюро секретарга Митин Анатолий Дмитриевнчгга.

— Керттердар специалисташ ца тоъаш хілар да, — аьлар цо.

Бакълув Анатолий Дмитриевич. Завод тоъаш бан керттера специалисташ. Хьалха хьалхаша Іитта декхарашш хсоачашдара хоадам болна Іотъкъан цу ГІулакхо бан аьлча, ийса а хиннад. Бакъ-ла, керттера бахьанаш из дац. ХІана аьлча. специалисташ тоъаш хиннабешаш а дехкарех дика лоархІабеп ма хиннабий завоучашш хьалхаГІа. Керттера кхоачамбоадар да кхъьбегача наьха ПІоахуо ца яр. Царна юкъе лерттІа социалистически ях ваШтІехь на йнкхар, моральныи материальнни стимулашца вах белгала ца бахар, кулгкара ду балхаш лучха хилар.

ХІаьта «КПСС XXVII съезда — хьнареча кхъьхегама 27 декада!» яхча боламах деш фуд, аьнна даьча хаттара хоадам болна жоп дала маганзар завода кулгалдошка. Гуш дар, цунах болхлошта цхьаннха тайпа хІама ховш доаналра. Цул совгІа, 1985 шера дола социалистически декхарадо, а дан гургдолчуа моттиге хьалтехь. Царех лаьца аз шийга хаьттача завода профкома председателга иов. Саеева аьлар:

— Ух хІанзалца художник кора ца воагІаш хьалтехь дац, бакъда тахан-кхоанна ахар санна массане бІаре тІаоттаргболча хургда. Сиг цельаллал хІама дар из. Тахан-м ворхІлагІа буьтт ма бий шу дІадоаденна.

Завода болхлошца къамалт деш гучадьлар кхъьсгаран аттача баккхара предприяте деш хІама доаналра, хІаьта из бахьан доаш ца бахьанаш лахаш кулг-кара деш долгга.

— Хьажал, ер кран-балка болх деш ца хилар бахьан доаш тракторни принцепий дисциплина кулгашца дІаоттаде дечача хкаьчад хуо, — яхаш дуьц сборочни цехерна ешсера Дженаралиев Вахас.

— Цхьан сага хьалъайде магаш дискаш, кІезнагІа вале шиъ реза, — яхаш — принцип кулга-кара вІашаГІоллаш. Боахнар сборщикаш.

— Цхьан дийнахь болх бича кІира.еке латташ хул тха гІонна йола механимаш, — мусайева, дир сборочни цеха мастера Хамутаева Гусмана.

Цудухьа геттара а лоха я кхъьхегама оварле.

Сборочни цехе дикаГІа лоархІаш я Хапаев Абукара кулгалду комплексни бригада. Цаьрайтта сагах латташ я из молаьаттаа. Бакъьла, со цинга хиннача дийнахьа верриган а 10 саг мара вацар болх беш. Боаннаи мичаб аьлча, кхо саг больничГІа ва, аьлар бригадирга. ХІаьта вож ихьь мичав ховш саг вацар. Гуш дар «дикаГІа» лоархІача бригеде дисциплина ГІатока хІама па эшаш во йолга.

Брригача заводе а кхы дикаГІа я алга дац кхъьхегамен производственни дисциплина. Цунна ешша деш дола масаиаш кІезнга дац. Царех паГІ да ГІаьхьаьчча яхь бетта балхара ДІабаьннача брригача нахах 27 саг норта бохабу малараш меларех ДІабаьха хилар.

Заводе чІоаГІа дукха хьулаьцалу болхлоп. Дуьхьал-ушх шера 86 саг балхара ДІаьвьнав.

Нах болхара ДІабуьлларах дуьвшаш завода администрацие, партийни, профсоюзни организаций виналлаьнна хьар ГІалгалхоша цхьуна бахьанаш доаналра.

ДІабахача ялх бетта план цхьаьдолча хьалхарчаш завода. Бакъда, предприяте кулгалдоаш дохкал дер из дац. Цар дика хетта, деттаг ГІоодаьхьо дуьц ГІоьвш июнь бетта масса долча лаьхьхамех паччахьалхсен задани кхоачашдара. Дуьхна нийн хьинаьрг ГІаьхьаьчча ца бетта ца ГІоьвш кхоачашдара. Из чанхбоаллаш дийнахь а бус а яхар санна, завода цеХиІІІ

Мелиорацыя ях долча льытташта хий деттара балхаш Надтеречный районе эгтара дигаГІа вІашТехьадьхад «Гвардейский» совхозе. Гаьнкара хьежача а бІаргагуш я кІир теха хин система гидранташ.

— Лерттіа доалде доагІа ер сана лаьрхіа хьалъьыча системана, — йоах ший дагадар дувцаш совхоза гидротехника Хатаев Идриса. — Хий іоуха сангараш цІен а ей, гидранташа кІир етташ тхо доаахача хана цхьаьгаш белаш бар. нхы де хІама дац-хьоГІ ахкар, яхаш.

КПСС XXVII съезда накъадолхаш

МАССАВА А ТОХАВЕЛЧА

ТІехьабусаш экономически кьеч хиннчарга, дукха хиІа дІаэттай «Хьалхаттарий мугІарашка болен боахам хинна дІаэттай «Солнечный» совхоз ухх тІехььарча шерашка. Цу йоккхача баьцдаьраш лелаДеча совхоза директорга коммунистаца Дедаев Ибрагим Магомедвичца вІашаІІіхьійттана хаа, оаг корреспондентаца ІІІунгара боахана карагІдаьшнарехи дІаХо дегІаахарга перспективахи газета дешаранта дувцилга. Оаха кепатох до дийцар.

КЪАЬСТТА баьцдаараш кхедара йоа «Солнечный» совхоз вІашаГІьсдалгі итт шу хьалха «Гойтинский» совхоза хьалха хиннача цхьаьн бригада ларда тІа. Тхога хьаделар 1560 кетар оахаш дола льытташ. Долчча беса эьлча, нийсаниен, гумай, амброзн, Іажаркх, дукхха кхьдолча воча оасарех хьаллиЖьаи дар ухх. Из Іаткьа а Іетткьар хьалхарча шерашка. баьцдаьраш кхедерий балха.

Дукхха организацыонни кхоачмбоаагаеш а дар юхьаньца. Царех керттера дар — кхотаенна коллектив, лаькха хьувькъьм кхебара говзанчаш, эшшача боарме техника, кердача производстви специалаташ - технологаш ца хилар. Лоацца аьлча, боькъонца болча льытташ дай ца хилар.

Из баьхьа долаш дар, гучох. баьцдаьраш кхедерех уж паччахьалхенга дохкарен иттлагІча пятилетна план кхоачаш ца яр. Планах 42 эзар тонн баьцдаьрниг паччахьалхенна ДІадала деЖаш хиннача, совхозо ДІаденнарашца 11 эзар тонн кІезнгаГІа дар. Цу тІера хьаьдолча совхоз рейтабельаш ца хилар а: 580 эзар сом пайда бе безаш хиннача, цаІн ахч миллион сом зе дир боахавоа.

Цу дерригне затем бабарго совхозца партийни организаце, специалистий, кулгалхой, берригча кхьаьгаргаш, шоаш хьалха ма хилларга, іохаметтаоаГІаш лаТт баьцдааргаш.

Из ешта ца хила тарлора 6—7 шу хьалха. Тахан ГІулаКх кхьча тайпара да, подряд балха юкьеІоьалаш ГІеТаеш. Хоьш я кердача тайпара кхьаьгарга форма ГІойлеиаш. Цо айдаьд пьаьа хьиннар, чоаГІьйий кьаьстаеташ а лаьрхІар кхоачандара а дисциплина. Цо хьаькхІл беррига беркат.

ХьаьнарГІьй вай, масала, комсомуист Духаев ЯраГІи кертте вола бригада. Цо лелаю 24 гектар томаташ (белгалдоаькнарга вай тха боахаме керттера культура тІедоаш хиннз. уях шера цар 310 гектар ДІалоаьцнарга). ДІадахача шера юкьеьра лаьрхІача, хІара гектар тІара 337 центнер іоо мидорашш чуйнйай бригада. Из а рекорд ца. ИзГІалГІча бригадерча Соломбаева Залий эвенос лелаеча барт гектарах хІарастІе тІара 461 центнер томаташ яьхай, хІаьта Залиас ше лелаеча гектарга йьхьиьсаш 513 центнер. Ешта ца хила ГІулаКх лелтивни подряда таронашІ

ДУККХЧА хана дезз тхоашта дагалаьстар ихоачаич а деш. уях шера оаха эзрГІ 10 эзар тонн мидорашш паччахьалхенна ДІалла. Цу ГІулаьхя эш совхозе ерригача помидорий хІара гектара тІаца 300 центнерал кІезнгаГІа боаЖаш ЦхьаьЖ чуэца. Из дехкар оахош кхоачашергхиларх дог тийна да тхо. Сен чоаГІ? Уях шера хІара плантаце тІа томатий цхьа сорт да (ешта я кхьйола культурашІ а). Оаха ЖьоастаЖаьдаь тайп - тайпарна ешшача ЖаЖчаш а ланха хьувькъьм луш а дола сорташ. Уж да «Ракета», «Рапель», «Любимсенсий», «Ресевий-139» яхарш. Хьаьстеттара сиха кхачаш долча «Свитанок» яхача сортах йоа помидорашш оаха ДІалийнай мошш горошек чуйнйаьчуьнарга. Тхогара помидорашш ийерий таро хургьъа шелаЖ оттаЖа керда томаташ а ца. Уж деррига сорташ тхоаЖ участношца тіеха а хьувькъьм дика дуЖа хьвоа а да.

Аз дукхагІа дийцад боахама керттерча культурах — помидорех. Тха боахаме дика хьувькъьмаш кхеду баьцдаьрий кхьйоЖча культурат хІара гектара тІара а — нарсий 290 центнер, кавуца 240, хоЖий — 260 центнер. Дог ГІоздоанкхаш ба кІи хьувькъьм а. ДІалаХча шера хІара гектара тІара 37 центнер йолаш кІи ГІулаЖ, хІаьта хий дехнача кхашкара 46 центнер йьхьий.

Цу дерригне таро еннай тхоа ГІадаХача шера паччахьалхенга 13309 тонн баьцдаьрарш, план 10590 тонн йолча. 1301 тонн ялаТ, план 800 тонн йолча, паччахьалхенга дожа, 521 эзар сом пайда беш цу чаккдаккха.

Цу пайдан чотах тоалу кхьсьгаргийий вахара хьалтаро, цахаддаш дегІаХ боакам. Цун чотах оаха ийю дукхха техника, минеральнни удобрений, эрдалох боахаме дозьоьш, хьалЖо кердаГІ ГІишлоШ. Из деррига оаха ду бюджетера капиталовложенеш ца еннаи. Из ба духха ха ЯВашш КПСС ЦК Генеральни секретара нов. М. С. Горбачева бийца боаЖаш дегІаЖаьра ниКъ — вай дегІаХ воай рушкан чотах. Из цухкагІа мел хуЖа, дикагІен сихагІен дегІаХхарга боахама деррига доаЖьоь, дикагІа бахарГІа вай ЖаьЖ.

ХІаьта тха хах дина баха а бах. ХьаьнарГІьй вай юкъера баьцдаьраш лелаДер, масала, Аллаева ХьаЖІ. Поидорий ши гектар лелаЯраш цунна деннаа 5804 сом. Цунна новкъостал деш хинна боаЖ цхьаьгІаьа мах. Юкьера ГІулаЖ бетта цун ялаТ ПІ 221 сом хуЖ. Дукхкаберга цуЖ дукхагІа а йІду алапеш. ЦуЖ совгІа, совхозо баьцдаьраш а доХ болх ГІошка планах болча маьхах. Шоай доалхьарча хьайбаьшта эшача доаЖьаьрашца ГІаЖбу уЖ.

АЖ ХХа яхашкара чуэца хьувькъьм ланхьбаларца хинна Іаш тха совхоза пайда хІуьаш хилар. ДукхагІа ГІулаЖ ГІеХьалеш уЖІа еш болх вІашТіехьбаннхарах, ЗІамиГачуьн а доккхачуьн а кхом барах лаТт яз. Цу хьаькъьаа а ланха цхьа масал доаЖьдергІа аз. Ланхе аз хьоахалаьдар, хІара кхай тІа цхьан сортах йоа культура хилар. Цо таро ду тхона. Кхьаьнарга ГІулаЖ ГІеТаеш, тхоашта ДІаде а кхьчаргІа доХка а дика фу ІалаШе. Из бахьан долаш доаЖа оаха кхоачаш ДІаде фу эшаш ДІадаХийтта деЖаш хинна 97 эзар сом. ЦуІ совгІа, кхьчаргІа боахамашца баьцдаьрий гІа ГІеТаеш 174 эзар сом пайда хиннаб боахама.

ХІара боахаме дукха таронаш я пайда хуЖгІолаш гІулаЖ дІоттадаш. Нах ниШ цаЖаш йолаш, кердачоЖ ГІаХхушш, творчески хьаьстеташ ца ДІалла. Цу ГІулаЖа эш совхозе ерригача помидорий хІара гектара тІаца 300 центнерал кІезнгаГІа боаЖаш цхьаьЖ чуэца. Из дехкар оахош кхоачашергхиларх дог тийна да тхо. Сен чоаГІ? Уях шера хІара плантаце тІа томатий цхьа сорт да (ешта я кхьйоЖла культурашІ а). Оаха ЖьоастаЖаьдаь тайп - тайпарна ешшача ЖаЖчаш а ланха хьувькъьм луш а дола сорташ. Уж да «Ракета», «Рапель», «Любимсенсий», «Ресевий-139» яхарш. Хьаьстеттара сиха кхачаш долча «Свитанок» яхача сортах йоа помидорашш оаха ДІаЖийнай мошш горошек чуйнйаьчуьнарга. Тхогара помидорашш ийерий таро хургьъа шелаЖ оттаЖа керда томаташ а ца. Уж деррига сорташ тхоаЖ участношца тіеха а хьувькъьм дика дуЖа хьвоа а да.

Аз дукхагІа дийцад боахама керттерча культурах — помидорех. Тха боахаме дика хьувькъьмаш кхеду баьцдаьрий кхьйоЖча культурат хІара гектара тІара а — нарсий 290 центнер, кавуца 240, хоЖий — 260 центнер. Дог ГІоздоанкхаш ба кІи хьувькъьм а. ДІалаХча шера хІара гектара тІара 37 центнер йолаш кІи ГІулаЖ, хІаьта хий дехнача кхашкара 46 центнер йьхьий.

Цу дерригне таро еннай тхоа ГІадаХача шера паччахьалхенга 13309 тонн баьцдаьрарш, план 10590 тонн йолча. 1301 тонн ялаТ, план 800 тонн йолча, паччахьалхенга дожа, 521 эзар сом пайда беш цу чаккдаккха.

Цу пайдан чотах тоалу кхьсьгаргийий вахара хьалтаро, цахаддаш дегІаХ боакам. Цун чотах оаха ийю дукхха техника, минеральнни удобрений, эрдалох боахаме дозьоьш, хьалЖо кердаГІ ГІишлоШ. Из деррига оаха ду бюджетера капиталовложенеш ца еннаи. Из ба духха ха ЯВашш КПСС ЦК Генеральни секретара нов. М. С. Горбачева бийца боаЖаш дегІаЖаьра ниКъ — вай дегІаХ воай рушкан чотах. Из цухкагІа мел хуЖа, дикагІен сихагІен дегІаХхарга боахама деррига доаЖьоь, дикагІа бахарГІа вай ЖаьЖ.

ХІаьта тха хах дина баха а бах. ХьаьнарГІьй вай юкъера баьцдаьрарш лелаДер, масала, Аллаева ХьаЖІ. Поидорий ши гектар лелаЯраш цунна деннаа 5804 сом. Цунна новкъостал деш хинна боаЖ цхьаьгІаьа мах. Юкьера ГІулаЖ бетта цун ялаТ ПІ 221 сом хуЖ. Дукхкаберга цуЖ дукхагІа а йІду алапеш. ЦуЖ совгІа, совхозо баьцдаьраш а доХ болх ГІошка планах болча маьхах. Шоай доалхьарча хьайбаьшта эшача доаЖьаьрашца ГІаЖбу уЖ.

АЖ ХХа яхашкара чуэца хьувькъьм ланхьбаларца хинна Іаш тха совхоза пайда хІуьаш хилар. ДукхагІа ГІулаЖ ГІеХьалеш уЖІа еш болх вІашТіехьбаннхарах, ЗІамиГачуьн а доккхачуьн а кхом барах лаТт яз. Цу хьаькъьаа а ланха цхьа масал доаЖьдергІа аз. Ланхе аз хьоахалаьдар, хІара кхай тІа цхьан сортах йоа культура хилар. Цо таро ду тхона. Кхьаьнарга ГІулаЖ ГІеТаеш, тхоашта ДІаде а кхьчаргІа доХка а дика фу ІалаШе. Из бахьан долаш доаЖа оаха кхоачаш ДІаде фу эшаш ДІадаХийтта деЖаш хинна 97 эзар сом. ЦуІ совгІа, кхьчаргІа боахамашца баьцдаьрий гІа ГІеТаеш 174 эзар сом пайда хиннаб боахама.

ХІара боахаме дукха таронаш я пайда хуЖгІолаш гІулаЖ дІоттадаш. Нах ниШ цаЖаш йолаш, кердачоЖ ГІаХхушш, творчески хьаьстеташ ца ДІалла. Цу ГІулаЖа эш совхозе ерригача помидорий хІара гектара тІаца 300 центнерал кІезнгаГІа боаЖаш цхьаьЖ чуэца. Из дехкар оахош кхоачашергхиларх дог тийна да тхо. Сен чоаГІ? Уях шера хІара плантаце тІа томатий цхьа сорт да (ешта я кхьйоЖла культурашІ а). Оаха ЖьоастаЖаьдаь тайп - тайпарна ешшача ЖаЖчаш а ланха хьувькъьм луш а дола сорташ. Уж да «Ракета», «Рапель», «Любимсенсий», «Ресевий-139» яхарш. Хьаьстеттара сиха кхачаш долча «Свитанок» яхача сортах йоа помидорашш оаха ДІаЖийнай мошш горошек чуйнйаьчуьнарга. Тхогара помидорашш ийерий таро хургьъа шелаЖ оттаЖа керда томаташ а ца. Уж деррига сорташ тхоаЖ участношца тіеха а хьувькъьм дика дуЖа хьвоа а да.

Аз дукхагІа дийцад боахама керттерча культурах — помидорех. Тха боахаме дика хьувькъьмаш кхеду баьцдаьрий кхьйоЖча культурат хІара гектара тІара а — нарсий 290 центнер, кавуца 240, хоЖий — 260 центнер. Дог ГІоздоанкхаш ба кІи хьувькъьм а. ДІалаХча шера хІара гектара тІара 37 центнер йолаш кІи ГІулаЖ, хІаьта хий дехнача кхашкара 46 центнер йьхьий.

Цу дерригне таро еннай тхоа ГІадаХача шера паччахьалхенга 13309 тонн баьцдаьрарш, план 10590 тонн йолча. 1301 тонн ялаТ, план 800 тонн йолча, паччахьалхенга дожа, 521 эзар сом пайда беш цу чаккдаккха.

Цу пайдан чотах тоалу кхьсьгаргийий вахара хьалтаро, цахаддаш дегІаХ боакам. Цун чотах оаха ийю дукхха техника, минеральнни удобрений, эрдалох боахаме дозьоьш, хьалЖо кердаГІ ГІишлоШ. Из деррига оаха ду бюджетера капиталовложенеш ца еннаи. Из ба духха ха ЯВашш КПСС ЦК Генеральни секретара нов. М. С. Горбачева бийца боаЖаш дегІаЖаьра ниКъ — вай дегІаХ воай рушкан чотах. Из цухкагІа мел хуЖа, дикагІен сихагІен дегІаХхарга боахама деррига доаЖьоь, дикагІа бахарГІа вай ЖаьЖ.

ХІаьта тха хах дина баха а бах. ХьаьнарГІьй вай юкъера баьцдаьрарш лелаДер, масала, Аллаева ХьаЖІ. Поидорий ши гектар лелаЯраш цунна деннаа 5804 сом. Цунна новкъостал деш хинна боаЖ цхьаьгІаьа мах. Юкьера ГІулаЖ бетта цун ялаТ ПІ 221 сом хуЖ. Дукхкаберга цуЖ дукхагІа а йІду алапеш. ЦуЖ совгІа, совхозо баьцдаьрар

«АРТЕКА» КЪОНАЛ

Кхоаттхъа шу даьнход «Артек» хьайийлача хана дена 1925 шера аьхки Крыма Къулбехьан берда йисте хьа а виьлла этгара хьалхара салоІаран — 80 кІаьнкн йиІигя тІаийпер Советски мехка дуХхьашка Йолча санаторий пионерскн лагера. В. И. Ленин, цІеарІа йола Ерригсоюзнн пионерскн лагерь «Артек» — иа итт лагерех латтв ший тайнара город. Цун территорІ. дІаиоИ: 300 гектар совгІа лаьтта, іаьрнача форда берда йисте ГІоаІаран цун йІоьхал — барХІ иІлоаетр.

Кнпарисовн аллеяш, олнвкн рощаш, тІехланка кедраш ван африканскн секвойиш го бен латт йІгача нах бахачА аденнета. ХІара шера ухха.ва салоІаш, деиаш хул 30 эзар гарГта пионерашЗ. Лагере я пионерий Дворец, іоьхьара дешар дешара школа, стадиншн, бассейнсш, выставкашн, музеиш, ший тайнара йола космнческн центр, ший флотилнд... Гетгара дуХха ннхнжаш долаш іаьхИр я библиотекаш. ХьІ-йийлаЗ дуНхха а крупюкаш, сеиЦеш. Йолаш я ухХаа фотереши сЗдареш...

Черноморсин здравнице салоІача юкъа артекоВцашта повзйат Крыма революционни, тІема, ньхьхьегара традицеш, доаиашка сакъердаме походаш, форда гІа ГІолла экскурсеш ю ахгІайрен сийлен мотт.тигаш йова — цун геттара йІаьхий йола флорен фауиеЗ, Бераша болх, бу парнашца, оранжереннна, стихашн сочиненеши аьхьо. сурташ дехн...

Іаьрначь форда берда йисте хьагулду ваЗ Дахьен ерриГачА мнйнгашкара бераш гуЗленна ца Іеш, 70 совгІа мехкара бола пионерсин берийн ихелетарийн прогрессивни организацей вихлаш

Цаннка пнцлуррдоаиаш да артекоВцашн болча хьаьвнаГІа боаГІача цІн хезаача нахаша— произведеста хьалхьаГІа ранща, йаДарХошна, композиторашна, художникашца, Ихмакоцна астронавташа, космонавташа, спортсменаЗца — дала берий кІашаГІкетарашн. УиХаа доттагІаГ ГоссалоГ дуХхьаЗ ньмсий берий, шаВхьаЗчу тІехьаГІа наст-наста письмоН яьду, іІаиН дагаБуьн.

СУРТА ТІА: «Артекс» шоайла байзаЗ Калаиера Котлярова Оксанан Киргизерча Аргалы йхача юртара Уметалиева Айгули.

О. ИВАНОВЕН
Б. КАВАШИНЕЙ сурт.

ТАСС фотохроника.

Шоай тренераш бицлац

Грозиерча Серго Орджоникидзе цІерагІча стадионе хІара дийнахьа біаргаго йиш я йІгача атлетиках бола тренераш КнитарГ Александр Петрович цуа сесат Евсюкова Галина Павловнан. Царца хул шоай боГ Елена а. № 41 йолча юкъерча школа иттлагІча классе деиш ягІа цунна ЗаЗ. Цунна